

Zanimiv je bil „Capriccio italien“, v katerem je zatopil lirik – Čajkovskij esprit svojega noblese polnega skladanja v kolorit svojih življenja polnih spominov na Italijo in njene mamljive melodije. Zaključek koncertu je bila Lisztova 6. rapsodija, v kateri je bila dana orkestru prilika, izkazati svojo virtuoznost tudi v ritmiških težkočah temperamentne skladbe. V dveh solih za čelo: v Jaroslava Kocijana „Damki“ in Davida Poppra „Koncertni polonezi“ je nastopil, kakor že pri prejšnjem koncertu Glasbene Matice, soločelist vojaške godbe gosp. J. Kraus uspešno ob spremljevanju gosp. Jos. Procházke.

Dr. Vl. Foerster.

Slovensko gledišče. A. Drama. Konec sezone nam je prinesel še dve dramski noviteti. Dne 4. marca se je uprizorila prvič enodejanka „Brat Sokol“, ki jo je spisal gospod Fr. Milčinski. Igrica se drži nekako srede med veseloigro in burko. Kar se ji je po pravici očitalo, je to, da so nekatere stvari v njej malce premalo motivirane. Toda čemu bi zahtevali motivacije pri proizvodih, katerih poglavitni namen je zabavati, ko je pogrešamo dandenes često celo pri delih resnega značaja, pri delih, ki hočejo veljati za umotvore višje vrste! Motivacija je neogibno potrebna tam, kjer se nam predočujejo velike duševne krize. Pri tistih zunanjih dogodkih pa, na kakršnih sloni navadno dejanje v veseloigri ali burki, je malo več ali manj slučajja čisto postranska stvar, in sicer tem bolj, ker je v življenju marsikaj bolj zavisno od golega slučajja, nego se vobče misli. Sicer pa gospodu Milčinskemu ne bo težko, ta mali nedostatek odpraviti, ako bo hotel!

Izborna karakterizacija, mnogi izvorni, zares dobri dovtipi in obila situacijska komika so porok za to, da se bo drama gospoda Milčinskega trajno vzdržala na repertoarju in da bo imela vsekdar hvaležen publikum. Želimo, da bi ne bilo to njegovo zadnje dramatično delo!

Drugo izvorno noviteto smo videli dne 26. marca, in sicer dramo v 4 dejanjih: „Testament“, katero je po Janko Kersnikovi povesti enakega imena spisal gospod Otokar Klas. Gospod Klas je dejanju marsikaj svojega dodal, in baš to, kar je pri dejanju izvorno njegovega, kaže prav lep dramatiški talent! Iz „Testamenta“ je bilo malo teže napraviti dramo nego iz „Rokovnjačev“ ali tudi „Desetega brata“, in sicer iz tega preprostega vzroka, ker je v obeh teh dveh Jurčičevih romanih mnogo več dramatičnih prizorov nego v Kersnikovem „Testamentu“. Sploh nimamo več bogve kaj takih povesti, ki bi se dale dramatizovati. Smetano je v tem pogledu gospod Govekar pobral! No, da ni storil tega kdo drug pred njim, dokazuje le, da treba imeti tudi za take reči talent!

Genljivo je, s kako ljubeznijo se je gospod Klas poprijel svojega nelahkega dela in kako je predelaval in popolnjeval, dokler ni končno ustvaril nekaj, kar si je priborilo naše priznanje. Da je bilo občinstvo precej hladno napram tej igri, ne sme preveč motiti. Ploskanja brez agitacije tudi pri nas ni! In za gospoda Klasa ni nemara nihče agitiral. Vsekakor je imela igra več uspeha, nego si je morda marsikdo obetal, ki je poznal gospoda avtorja, a ne njegovega dela. Nočem seveda trditi, da bi pokazal „Testament“, ako ostane, kakršen je, kdaj toliko privlačno silo kakor katera izmed Govekarjevih dram. Temu je več vzrokov. Pred vsem naslov! Da že za človeka ni vseeno, kako so ga krstili, o tem nam je spisal baš Kersnik lepo povest „Pan-

krčev oče" in nam piše ravnokar cel roman g. Cankar. Kar je človeku ime, to in morda še več je drami naslov! „Rokovnjači“, „Deseti brat“, „Martin Krpan“ — to vleče že samo ob sebi, ne samo zato, ker so to naslovj naših najbolj znanih pripovednih proizvodov, temveč tudi zato, ker se tičejo jako popularnih, duši našega naroda prijajočih predmetov. Potem ne smemo pozabiti, da prave ljudske igre brez petja ni! Kar je bil gospod avtor petja v igro vpletel, ni bilo posebno srečno izbrano. Pri izbiranju pevskih točk treba biti človeku previdnemu. Ako bi se posrečilo dobiti gospodu Kласu kakega Pahorja, kakor ga je dobil g. Govekar, ki bi mu priredil pevske točke, bi bila stvar takoj vsa druga! Pa tudi sicer bi se dalo koristiti igri. Zdaj nedostaje v „Testamentu“ osebe, v kateri bi se osredotočevalo že iz vsega početka naše zanimanje. Da bi vse dejanje v drami bolje stremilo proti gotovemu cilju, bi se morali po mojem mnenjuvlogi Gotarda in Metke nekoliko razširiti. Zlasti skrb za Metkinovo usodo bi bila lahko tisto, kar bi budilo gledalcu pozornost in zanimanje od konca do kraja. Da bi se to doseglo, treba le majhnih izprememb v igri! Ako ne vpoštevamo neznatnega omahovanja v karakterizaciji pri par osebah, moramo reči, da so značaji prav dobro risani in se pisatelju vidi, da je življenje našega kmeta z bistrim vidom motril in opazoval. Vsekakor postane „Testament“ lahko še igra, ki se bomo ponašali ž njo!

„Testament“ se je igral drugič že izven sezone dne 1. aprila, in sicer na korist dramskemu osebju, ki bi bilo zaslužilo od občinstva nekoliko več priznanja, nego ga je bilo deležno!

Dne 21. marca je imel povodom svojega dvajsetletnega delovanja na slovenskem odru časten večer režiser in igravec g. Anton Verovšek. G. Verovšek je eden izmen najsposobnejših domačih igralskih moči in je ustvaril celo vrsto domačih tipov. Iger, kakor so „Rokovnjači“, „Legijonarji“ i. t. d., si brez njega skoro misliti ne moremo. Seveda želimo v njegovem interesu, da se mu odkazujejo v prihodnje raznovrstnejše vloge nego doslej, ker se je sicer bati, da postane preveč stereotipen! Uprizorila se je ta večer prvič na našem odru narodna igra v 5 dejanjih: „Loterija“, spisal Karel Morré. „Loterija“ je dobra, poučna, ne vsiljivo moralizujuča ljudska igra, v kateri si realizem in romantika prijateljsko podajata roko. Kake posebne literarne vrednosti ta igra seveda ni, kakor ne nobeno Morrejevo dramatiško delo, dasi so pisana vsa z bolj ali manj toplim čuvstvom.

Dne 24. marca pa se je predstavljala prvič v sezoni Blumenthalova veseloigra „Pri belem konjičku“, v kateri je nastopila ter se odlikovala gospa Irma Polakova iz Zagreba.

Razen navedenih iger smo videli še dne 26. februarja šestič „Martina Krpana“, 28. februarja drugič „Tosko“, dne 2. marca drugič „Charlejevo tetko“, dne 7. marca burko „Slovenec in Nmec“, 12. marca popoldne tretjič „Rusom na pomoč“, dne 19. marca istotako popoldne pa prvič v sezoni „Devico Orleansko“.

B. Opera. Dne 24. februarja je nastopila v tej sezoni prvič kot gost gospa Irma Polakova v „Lepi Heleni“. Igrala je naslovno vlogo z dobrodejno diskretnostjo in jo pela z njej lastno ljubkostjo. Dne 26. februarja se je ponovila četrtič „Mignon“. Dne 10. marca je imela svoj častni večer primadona slovenske opere gospa Marija Skalova. Peli so prvič v sezoni Puccinijevo opero „Bohème“. Gospa Skalova, ta vsekdar zanesljiva in odlična naša pevka, je pošteno zaslužila burne ovacije, ki so se ji prirejale ob tej priliki. Žal pa, da je bila ta večer poverjena neka vloga osebi, ki je nikakor ni zmagovala, vsled česar je občutno trpela